

Strategi mot hot och våld i nära relation

Antagen av KF, dnr KK10/166

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Definition	3
Kartläggning	3
Syfte	4
Mål	4
Respektive nämnds uppdrag.....	5
Barnperspektivet	6
Uppföljning	7
Referenser.....	7

Inledning

Alla människor – kvinnor och män, flickor och pojkar – har rätt att leva sina liv i trygghet, utan rädsla för våld, hot om våld, trakasserier, kränkningar eller förtryck. Det är en grundläggande tanke bakom Regeringens, Riksdagens och Nyköpings kommuns arbete med att förebygga förekomsten och minska verkningarna av fridsbrott (fysiskt eller verbalt våld) i nära relationer.

Revidering ska enligt Nyköpings kommuns gällande Kvinnofridsprogram ske varje mandatperiod. I samband med revideringen har det blivit uppenbart att programmet behöver både breddas och preciseras utifrån bl a Regeringens skrivelse (2007/08:39). Kommunövergripande mål, och mål i verksamheternas arbete, liksom ansvarsfördelning och uppföljningsrutiner mm bör uttryckas tydligare – preciseras och konkretiseras. Programmet ska breddas i så motto att det ska vara användbart för våld inom alla typer av nära relationer och därför inte benämnas kvinnofridsprogram, även om mäns våld mot kvinnor i nära relationer är det mest vanligt förekommande.

Definition

Socialstyrelsen använder följande definitioner avseende våld i nära relation;

Med våld avses fysiskt våld, hot och sexuellt våld. Våld är att alltid ett övergrepp och en kränkning av de mänskliga rättigheterna.

Uttrycket "våld i nära relation" har samma innebörd som "våld av närstående", det vill säga våld som utövas mot en individ av en närstående person.

Kartläggning

I samband med att Kvinnofridsprogrammet för Nyköpings kommun (2005) revideras, utökas programmet till att mer uttryckligen omfatta våld i samkönade relationer och personer som utsätts för våld, hot och förtryck från en utvidgad familjekrets med hänvisning till familjens sociala 'heder'. Som stöd för denna strategi har en kunskapsöversikt gjorts där problemområdet 'våld i nära relationer' behandlas kortfattat ur olika aspekter. Där presenteras några olika teoretiska förklaringsmodeller till problematiken, vad som kännetecknar olika grupperns våldsutsatthet, samt hur 'fridsarbetet' i Nyköping utvecklats över tid.

Syfte

I Nyköpings kommun känner sig alla säkra och trygga samt bemöts av respekt.

Mål

- jämställdhet och trygghet ska råda i Nyköpings kommun
- personer som lever under hot, våld och/eller förtryck ska erbjudas behövlig hjälp och skydd i såväl akuta lägen som mer långsiktigt
- våldsbenägna och våldsutövande ska erbjudas hjälp
- barn som upplever våld i hemmet ska uppmärksammas och erbjudas särskild hjälp
- personal som arbetar med våld i nära relation ska ha nödvändig kompetens och erfarenhet

Kommunens ansvar fördelat på de olika nämnderna och styrelserna

I Kommunfullmäktiges reglementen till nämnderna och styrelserna anges respektive nämnds/styrelses ansvarsområden.

Varje nämnd har ansvar för verksamheter som har beröringspunkter med denna strategi.

Problemområdet är särskilt aktuellt för vissa nämnder: Social- och arbetsmarknadsnämnden (huvudansvar); Barn- och ungdomsnämnden, Utbildningsnämnden, Kultur och fritidsnämnden samt Äldre- och handikappnämnden.

Socialnämndens ansvar

Socialnämndens ansvar regleras framför allt genom socialtjänstlagen (SoL), 5 kap 11 §.

Socialnämnden ska särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp att förändra sin situation.

Socialnämnden ska särskilt beakta att barn som bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot närstående vuxna är offer för brott och kan vara i behov av stöd och hjälp.

Socialnämnden måste ha ett aktivt uppsökande och förebyggande arbete riktat till våldsutsatta kvinnor/partners och barn som bevittnat våld. Arbetet måste ske på olika sätt för att nå hela målgruppen våldsutsatta kvinnor, våldsutsatta personer i samkönade relationer och personer som är utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck.

Insatserna ska vara av god kvalitet och kvaliteten i verksamheten ska utvecklas och säkras systematiskt och fortlöpande.

Den personal som arbetar med handläggning och uppföljning av ärenden som avser våldsutsatta i nära relation bör ha socionomexamen och ha teoretiska kunskaper inom området våld och andra övergrepp av eller mot närstående samt förmågan att praktiskt tillämpa dessa kunskaper.

Socialnämnden ska svara för omsorg och service, upplysningar, råd, stöd och vård, ekonomisk hjälp och annat bistånd till familjer och enskilda som behöver det.

Societjänsten ska tillgodose behov av stöd och skydd för:

- våldsutsatta
- våldsutsatta med missbruksproblem
- våldsutsatta med funktionsnedsättning
- våldsutsatta med utländsk bakgrund
- våldsutsatta äldre
- personer som lever under hedersrelaterat våld och förtryck
- våldsutsatta personer som lever i en samkönad relation
- barn som bevittnat våld eller varit utsatta/utsätts för våld

Respektive nämnds uppdrag

Varje nämnd/styrelse har ansvar för att utarbeta och använda egna riktlinjer för hur dess olika verksamheter påverkas.

Inom varje verksamhetsområde ska rutiner utformas som ger stöd i det praktiska arbetet.

- översyn av ledningssystem för kvalitet
- kartläggning
- information som är tillgänglig för hjälpsökande
- handlingsplaner
- systematiskt sammanställd kunskap

- baskunskap inom området
- regelbunden kompetensutveckling
- uppmärksamma särskilt omsorgen om personer med funktionsnedsättning och äldre
- Rutiner för samverkan med aktörer både inom och utom kommunen
- Kunna tillgodose behov av skydd

Barnperspektivet

När ett barn bevittnat våld gör socialtjänsten en förhandsbedömning av barnets situation.

Om det finns misstanke att barnet blivit utsatt för brott ska socialtjänsten ta ställning till om polisanmälan ska göras.

Utredning ska göras som beskriver hur våldet påverkat barnet samt dess behov av insatser.

Socialtjänsten ska ha de insatser som behövs för att ge barn som bevittnat och eller varit utsatt för våld det stöd och skydd de behöver.

Alla verksamheter inom Nyköpings kommun ska, i enlighet med SoL och FN:s Barnkonvention beakta barnperspektivet när man uppmärksammar våld i nära relation. Det innebär att verksamheterna ska:

- sätta sig in i barnets situation
- ta hänsyn till barnets behov
- alltid sätta barnets rättigheter främst
- göra barnet delaktig i de beslut som fattas
- göra barnets egen röst hörd

Personal som omfattas av skollagen, hälso och sjukvårdslagen samt Socialtjänstlagen innefattas av anmälningsplikten när man misstänker att ett barn far illa.

Samverkan

Samverkan med berörda aktörer inom och utom kommunen ska syfta till att säkerställa trygghet för personer som varit utsatt för våld av närstående samt att säkerställa att lagens intentioner uppfylls till fullo.

Uppföljning

Social- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar för uppföljningen av denna strategi, likaså för att det revideras en gång per mandatperiod. Ansvaret innebär också att nämnden ska verka för att hålla frågan levande.

Referenser

Grände, Josefin. Lundberg, Lisa & Eriksson, Maria. (2009). *"I arbetet med våldsutsatta kvinnor."* Stockholm: Gothia förlag AB

Våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld – Alla kommuners ansvar: Slutrapport från en nationell tillsyn 2008-2009/Länsstyrelserna/Socialstyrelsen

Våldsutsatta kvinnor. Ett utbildningsmaterial/Socialstyrelsen

Anmälningarna som försvann. Rädda barnen (2003)

Regeringen 2007/08:39 *Handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer* Regeringsskrivelse.